

Warszawa, 15 stycznia 2026 r.
KL/19/AZ/2026

Pan
Tomasz Chrósty
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z konferencją uzgodnieniową oraz konsultacjami projektu ustawy o kredycie konsumenckim (UC 82), Konfederacja Lewiatan przedstawia uzupełnienie uwag przesłanych wraz z pismem z 1 sierpnia 2025 r. dotyczące **projektu zmiany art. 66 projektu ustawy o kredycie konsumenckim wraz z uzasadnieniem**.

Uprzejmie prosimy o zapoznanie się z naszą analizą oraz rozważenie uwzględnienia jej w toku prac legislacyjnych.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

W załączeniu: Projekt zmiany art. 66 projektu ustawy o kredycie konsumenckim wraz z uzasadnieniem

member of

BUSINESS at OECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Projekt zmiany art. 66 projektu ustawy o kredycie konsumenckim wraz z uzasadnieniem

Propozycja brzmienia art. 66:

Art. 66

- 1. W przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1 poprzez brak dokonania oceny zdolności kredytowej konsumenta przed zawarciem umowy o kredyt, art. 30 ust. 1 poprzez dokonanie oceny zdolności kredytowej lecz bez uzyskania informacji ze źródeł wewnętrznych lub zewnętrznych oraz od konsumenta, art. 46 ust. 1 poprzez udzielenie kredytu konsumenckiego lecz bez wniosku i zgody konsumenta, art. 48 ust. 1 pkt 4, pkt 6-10 i pkt 12 poprzez brak określenia w umowie kredytu konsumenckiego wymienionych elementów konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy, w terminie i w sposób ustalony w umowie o kredyt konsumencki.*
- 2. W przypadku udzielenia przez kredytodawcę kredytu konsumenckiego z naruszeniem art. 48 ust. 2, art. 50, art. 56 ust. 1, art. 59 konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy, w terminie i w sposób ustalony w umowie o kredyt konsumencki, jeżeli to naruszenie mogło mieć istotny wpływ na zdolność konsumenta do dokonania oceny zakresu zaciąganego przez niego zobowiązania.*
- 3. W przypadku zawarcia umowy o usługę dodatkową z naruszeniem art. 46 ust. 2 w postaci braku wyrażenia zgody przez konsumenta na zawarcie umowy o usługę dodatkową, konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, nie jest zobowiązany do zapłaty za usługę.*
- 4. W przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 52 ust. 1 pkt 1 oraz art. 53 w zakresie samego faktu przekazania informacji, jak również w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 47 ust. 2, art. 48 ust. 1 pkt 3, 14–15, 18, art. 55 ust. 2–5 konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt z odsetkami w wysokości połowy odsetek umownych, bez innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy, w terminie i w sposób ustalony w umowie o kredyt konsumencki, jeżeli to naruszenie mogło mieć istotny wpływ na zdolność konsumenta do dokonania oceny zakresu zaciąganego przez niego zobowiązania.*

member of

BUSINESS at OECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

5. *Sąd, na żądanie strony, może określić wymiar odsetek i innych kosztów należnych kredytodawcy w wysokości wyższej niż określona w ust. 2 i ust. 4, nie wyższej niż całkowity koszt kredytu. Sąd określa wysokość tych kosztów, biorąc pod uwagę okoliczności i wagę naruszenia oraz słuszne interesy stron umowy.*
6. *W przypadku gdy kredytodawca w umowie o kredyt konsumencki nie określił zasad i terminów spłaty kredytu, konsument zwraca kredyt w równych ratach, płatnych co miesiąc, od dnia zawarcia umowy.*
7. *W przypadku gdy umowa o kredyt konsumencki nie przewiduje terminu spłaty kredytu, konsument zwraca kredyt w terminie:*
 - 1) *pięciu lat – w przypadku kredytów konsumenckich do wysokości 80 000 zł;*
 - 2) *dziesięciu lat – w przypadku kredytów konsumenckich powyżej 80 000 zł.*
8. *W przypadkach, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, konsument ponosi koszty ustanowienia zabezpieczenia kredytu przewidziane w umowie.*
9. *Uprawnienia konsumenta, o których mowa w ust. 1-4, wygasają po upływie:*
 - 1) *roku od ostatniego dnia terminu spłaty kredytu konsumenckiego oznaczonego w umowie o kredyt konsumencki albo,*
 - 2) *terminu wskazanego w ust. 7 liczonego od dnia zawarcia umowy o kredyt konsumencki - w przypadku braku oznaczonego terminu spłaty kredytu konsumenckiego w umowie o kredyt konsumencki,**albo po upływie terminu wypowiedzenia umowy o kredyt konsumencki, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Oświadczenie konsumenta, o którym mowa w ust 1-4 jest nieskuteczne również w przypadku, w którym kredytobiorca spłacił kredyt konsumencki.*

Wyjaśnienie, założenia oraz uzasadnienie:

- Niniejsza propozycja brzmienia art. 66 stanowi rozwiązanie kompromisowe, uwzględniając również dalszą przeprowadzoną analizę. W efekcie może różnić się,

w pewnym stopniu, w zakresie uwag wskazanych w pierwotnym stanowisku Konfederacji Lewiatan względem art. 66.

- Sankcja „konsument nie jest zobowiązany do zwrotu kredytu konsumenckiego, odsetek, innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy oraz wszelkich innych kosztów” nie jest w naszej ocenie, w żadnym przypadku, proporcjonalna – wprowadza już nie „kredyt darmowy”, a „darmowe środki”; tym samym dysproporcję między korzyścią konsumenta, a nawet tak oczywistym naruszeniem jak te wskazane w art. 46 ust. 1. W tym przypadku również trudno uznać za zasadną sytuację, w której konsument otrzymuje kredyt bez swojego wniosku (zatem: niechciany), a następnie nie tylko nie jest obowiązany ponosić dodatkowych kosztów co wręcz otrzymuje bezkosztowo niechciane przecież pierwotnie środki pieniężne (co prowadzi to nieproporcjonalnej korzyści oraz bezpodstawnego wzbogacenia konsumenta).
- SKD, w swojej najpoważniejszej formie tj. zaproponowanym w projekcie art. 66 ust. 1 powinna obejmować nie tylko najpoważniejsze naruszenia związane z samym faktem zawarcia umowy, ale również wyłącznie te, które można ocenić w sposób prosty, niebudzący wątpliwości i niestwarzający pola do daleko rozbieżnych interpretacji. Sam fakt ich zaistnienia łączy się z negatywnymi skutkami. Naruszenia dotyczące badania zdolności kredytowej są już objęte sankcjami wynikającymi z art. 36 i art. 41 projektowanej ustawy, zatem, zasada proporcjonalności wymaga, aby dodatkowa sankcja w zakresie zdolności kredytowej (tak dotkliwa jak SKD) uwzględniała wyłącznie przypadek ewidentny. Stąd przedstawiamy propozycję, która precyzuje, iż SKD nie powinna obejmować kwestii sposobu przeprowadzenia badania i jego wyników (z uwagi zarówno na nieostre pojęcia, jakimi posługuje się projektodawca, jak i przede wszystkim z uwagi na fakt, że w praktyce nie istnieje jeden „prawidłowy” sposób przeprowadzenia badania zdolności kredytowej). Propozycja art. 66 ust. 1 uwzględnia wymogi, którym powinna odpowiadać sankcja z art. 44 ust. 1 dyrektywy CCD2. Zaprojektowana sankcja będzie skuteczna, bowiem konsument, w stosunku do którego kredytodawca naruszył wskazane w art. 66 ust. 1 przepisy ustawy, będzie mógł na podstawie oświadczenia zwrócić kredyt bez odsetek. Oznaczać to będzie, że ustawodawca osiągnie realnie zamierzony cel. Sankcja będzie miała również charakter odstrasżający, ponieważ kredytodawca w przypadku naruszenia przepisów traci odsetki i pozostałe wynagrodzenie, które miał otrzymać za udostępnioną klientowi do korzystania kwotę pieniędzy. Konsument zyskuje realne narzędzie ochrony, transparentne i łatwe do

zrealizowania, a kredytodawca ma świadomość, że brak podania określonych informacji, kluczowych dla konsumenta, może go kosztować utratę zysków. Sankcja spełni również trzeci przymiot wyznaczony przez przepisy unijne – będzie miała charakter proporcjonalny. Za naruszenie przepisów, które mają charakter istotny dla konsumenta, kredytodawca będzie musiał ponieść karę w postaci utraty wszelkich kosztów jakie dla konsumenta wynikały z umowy kredytu konsumenckiego. Podkreślić należy, że sankcja kredytu darmowego jest adekwatna, tylko wtedy gdy dotyczy istotnego naruszenia. Sankcja nie może prowadzić do nieuzasadnionej, nadmiernej kary, jeżeli naruszenie ma charakter drobny i nie wpływało na podjęcie przez konsumenta decyzji o zakresie zobowiązania.

W pozostałym zakresie, określonym w proponowanym art. 66 ust. 2 oraz 4, należy dodać przesłankę „*jeżeli to naruszenie mogło mieć istotny wpływ na zdolność konsumenta do dokonania oceny zakresu zaciąganego przez niego zobowiązania*” z tego względu, iż wskazany katalog, sam w sobie, bez kontekstu tej przesłanki, nie musi prowadzić do istotnych negatywnych skutków. Ponadto, kierując się zasadą proporcjonalności, naruszenia ujęte w art. 66 ust. 4 mają mniejszą wagę niż te w art. 66 ust. 2, stąd też inny zakres sankcji.

- Z części proponowanych przez projektodawcę obszarów sankcji zrezygnowano. Przykładowo, art. 62 nie odnosi się do momentu udzielenia kredytu, lecz do wyliczania MPKK w cyklach miesięcznych - umowa może zostać zawarta na czas nieokreślony stąd sankcjonowanie SKD pojedynczego naruszenia (nawet jeśli nadmiarowo pobrane koszty zostały zwrócone klientowi) byłoby działaniem skrajnie nieproporcjonalnym.

Z kolei rezygnacja z SKD w zakresie art. 46 ust. 3 uzasadniona jest argumentami wskazanymi w naszym stanowisku w pkt. 31 oraz 39 (błędna implementacja, problematyka AI i automatyzacji, relacja względem norm z kodeksu cywilnego). Ponadto rekomendujemy usunięcie z katalogu naruszeń art. 46 ust. 5 (zakaz stosowania domyślnie zaznaczonych pól przy akceptacji warunków umowy o kredyt konsumencki lub umowy o usługę dodatkową). Fakt skorzystania przez konsumenta z pożyczonych środków potwierdza wolę jego świadomego związania się umową. Jeżeli klient skorzystał z produktu oraz nie doszło do umownego odstąpienia należy uznać, że jego zgoda, pomimo jej automatycznego zaznaczenia nie powinna być sankcjonowana w tak

poważny sposób jak za pomocą sankcji kredytu darmowego. Przewidziana w projekcie sankcja jest wbrew brzmieniu Dyrektywy CCDII zbyt dolegliwa i surowa. Weryfikacja naruszenia wskazanego w art. 46 ust 5 (podobnie art. 46 ust. 3) projektu nie jest możliwa na podstawie samej dokumentacji, niezbędna jest tutaj weryfikacja systemowa oraz analiza procesu wnioskowania i zawierania umowy pożyczki/kredytu. Warto również podkreślić, że działalność instytucji pożyczkowych/kredytowych w zakresie udzielania kredytu konsumenckiego podlega nadzorowi sprawowanemu przez Komisję Nadzoru Finansowego (art. 114 Projektu UKK) jak również podlega kontroli UOKiK. Sankcjonowanie domyślności zaznaczonych pól przy akceptacji warunków umowy poprzez SKD może powodować – ze względu na powyżej wskazaną praktykę badania tego zagadnienia - kwestionowanie praktycznie każdej decyzji kredytowej, co może stworzyć problem systemowy masowego kwestionowania decyzji kredytodawców.

Ponadto zrezygnowano z sankcjonowania projektowanego art. 55 ust. 1 pkt 4, 5 i 7; istnieje poważna wątpliwość czy jednorazowy błąd tego rodzaju powinien prowadzić do tak daleko idących sankcji. Jako rozwiązanie kompromisowe rozważyć można sankcjonowanie tego zakresu w przypadku klarownego ujęcia wielokrotnego naruszenia czy też uporczywego naruszenia.

- Zmiana w zakresie art. 66 ust. 9 realizuje postulaty wskazane w pkt. 39 stanowiska Konfederacji Lewiatan, w tym pewności obrotu gospodarczego oraz uniemożliwienia premiowania tych klientów, którzy celowo nie spłacają swoich zobowiązań. Celem zmiany powinno być zapobieganie długotrwałej niepewności prawnej jak i powstrzymanie różnorodnej interpretacji przy uwzględnieniu, że termin ten będzie sprawiedliwy dla kredytobiorców oraz kredytodawców.

Konfederacja Lewiatan, KL/19/AZ/2026

